Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на електронното управление	**Нормативен акт:** Проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за статистиката
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лица за контакт: **Стефан Иванов, държавен експерт в Дирекция „Политики за електронно управление“ и** **Стоил Гигов, Главен юрисконсулт в Дирекция „Правни дейности и обществени поръчки“**	**Телефон и ел. поща:** **s.ivanov@egov.government.bg** **s.gigov@egov.government.bg**

1. Проблем за решаване: „Ненужна административна тежест в подаването на годишни отчети за дейността и на годишни финансови отчети, което затрудняват бизнеса“.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Към настоящия момент задължените лица подават годишния финансов отчет (ГФО) в Агенцията по вписванията (АВ) и годишен отчет за дейността (ГОД) към Националния статистически институт (НСИ). Обявяването на ГФО се придружава и от допълнителни документи, доказващи приемането на подлежащия на обявяване ГФО, както и годишния доклад за дейността (ГДД), а също така и покани за свикване на общи събрания на търговците, протоколи, доказателства за връщане на покани за свикване на общи събрания и др.

От НСИ е предоставена възможност на задължените лица да подават годишните отчети за дейността по електронен път (on-line) в Информационна система „Бизнес статистика“, като част от информацията се подава след това към Националната агенция за приходите.

От Агенцията по вписванията е създадена възможност да се подават по електронен път годишните отчети, за които е предвидено със закон, че подлежат на обявяване в Търговския регистър.

Въпреки създадените възможности за подаване на ГОД и на ГФО по електронен път, това все още представлява излишна административна тежест за бизнеса, тъй като, от една страна, една и съща информация се предоставя няколко пъти на няколко институции, а от друга страна, изискването за предоставяне на документи, доказващи редовността на свикването и провеждането на общо събрание и решението му за приемане на ГФО и ГДД затормозява предприятията, особено от категориите микропредприятия, малките и средни предприятия, от гледна точка на времевия, човешкия и финансовия ресурс, който следва да вложат.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Намаляването на административната тежест при подаване на ГОД и ГФО не би могло да се осъществи в рамките на сега действащото законодателство или чрез промяна на организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема, поради това, че в нея не е заложено изграждането на информационна система, чрез която да се намали административната тежест при подаване на ГОД и ГФО.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Няма задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

1.1.Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.
1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).
1.3.Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.
1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.
1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 Създаване на нормативно основание за изграждане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.

Цел 2 Изграждане, внедряване и поддържане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.

Цел 3 Подаване на ГОД и ГФО от задължените лица чрез използване на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.

Цел 4 Използване от НСИ, НАП и АВ на финансовата информация, подадена чрез информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. НСИ е първичен администратор на данните за годишния отчет за дейността по Закона за статистиката;
2. НАП е първичен администратор на данни, а използва подмножество на данните, подадени към Националния статистически институт за целите на дейността си, въз основа на сключено двустранно споразумение между двете институции;
3. Агенцията по вписванията е първичен администратор на данните за годишните финансови отчети и декларациите по чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството;
4. Физически лица – над 50 000;
5. Юридически лица (напр. – търговци, ЮЛНЦ, лица практикуващи свободна професия, земеделски стопанин, предприятие от група, за която са приложими счетоводни стандарти (НСС или МСС) – над 500 000.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем „Ненужна административна тежест в подаването на годишни отчети за дейността и на годишни финансови отчети, което затрудняват бизнеса“.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:
Вариантът „Без действие“. В този вариант ще остане в сила сегашният работен процес за подаване на ГОД и на ГФО – задължените лица подават ГФО в Агенцията по вписванията АВ и ГОД към НСИ. Обявяването на ГФО се придружава и от допълнителни документи, доказващи приемането на подлежащия на обявяване ГФО, както и годишния доклад за дейността (ГДД), а също така и покани за свикване на общи събрания на търговците, протоколи, доказателства за връщане на покани за свикване на общи събрания и др.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
При Вариант 1 „Без действие“ върху посочените в т. 3 заинтересовани страни не се отчита положително въздействие в икономически, социален и административен аспект.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:
Вариант 1 „Без действие“ върху посочените в т. 3 заинтересовани страни:

- ненужна административна тежест за бизнеса;
- по-ниска ефективност на взаимодействието между всички участници в процеса за подаване и обработка на информацията, включена в ГОД и ГФО;
- наличие на затруднения при извършване на последващ анализ на постъпилата финансова информация, поради това, че същата не е в машинночетим вид“;
- липса на благоприятно въздействието върху околната среда чрез премахване на значителен обем от хартиен документооборот;
- намаляване на наличните ресурси за осъществяване на други административни функции.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:
Административна тежест:
При този вариант на действие административната тежест върху бизнеса ще остане висока.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.
1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на нормативните промени“

2.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:
Решението на посочения проблем ще бъде търсено чрез изпълнение на законодателна мярка ЗМ-20.1.9. от Програмата за управление на Република България за периода юни 2023 – декември 2024 г., като целта е да бъдат предложени изменения на нормативните документи, имащи отношение към реализирането на работния процес за Единната входна точка.
Проектът на ЗИД на ЗСтат предвижда, че Националният статистически институт изгражда и поддържа информационната система единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността, съдържащи статистически справки, счетоводни документи и годишни финансови отчети. Също така се регламентира редът, начинът и сроковете за предоставяне на данните по чл. 20, ал. 1 – 3 от същия закон да се определят в статистически формуляри по образци, утвърдени с наредба на Министерския съвет.
Предложените промени в ЗСтат са в съответствие с Актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025, приета с РМС № 298 от 02.04.2021 г., която е основният стратегически документ, задаващ насоките за развитието на електронното управление на страната.

Визията на Република България в областта на електронното управление до 2025 г. е постигане на необратима цифрова трансформация в публичния сектор, което включва:

- Трансформация на модела на предоставяне на електронни административни услуги, ориентирани към потребителя, чрез промяна на технологичните и административни процеси, които стоят зад тях, с резултат намаляване на административната тежест за гражданите и за бизнеса;
- Цифрова трансформация на публичния сектор, основана на данни;
- Изграждане на модерна цифрова администрация, включително внедряване на онлайн инструменти за гражданско участие;
- Високо ниво на мрежова и информационна сигурност;
- Високо качество на поддръжка на споделените ресурси на е-управлението.

Предложените нормативни промени са насочени към постигането на тези цели посредством интеграция на информационните системи на Националния статистически институт, Националната агенция за приходите и Агенцията по вписванията, както и комплексно използване на предоставените от бизнеса данни.

С предложените нормативни промени се следва и принципът за еднократно събиране на данни, което означава, че от задължените лица няма да се изисква да подават една и съща информация до няколко публични институции поотделно, а същата ще се подава на едно място, еднократно и след това ще се обменя между тях по електронен път.

Законът за изменение и допълнение на ЗСтат има за цел да осигури нормативно протичането на приетия на оперативно заседание на Министерския съвет „Работен процес за създаване на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.

В Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на Закона за статистиката се предлага да залегнат текстове, регламентиращи промени в Закона за електронно управление и Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Във връзка с овластяването на лица за ползване на електронни административни услуги в Закона за електронно управление се регламентира, че за ползване на електронни административни услуги чрез пълномощник упълномощителят трябва да го овласти по реда на Закона за електронната идентификация или чрез портала на електронното управление по ред, определен с наредбата по чл. 12, ал. 4. Физическо лице, което е търговец/законен представител на дадено юридическо лице, достъпвайки работното пространство на юридическото лице в Портала на електронното управление, ще може да посочи лицето/лицата, които имат право да подават ГОД и да публикуват ГФО в ИС на ТРРЮЛНЦ, съгласно разпоредбите на ЗТРРЮЛНЦ, както и срока на овластяването. В случите когато едно физическо лице е законен представител на две или повече юридически лица, то може да направи упълномощаване за всички тях.

В Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ) се регламентира, че с подписването на годишен финансов отчет, подаден чрез Информационната система „Единна входна точка“ (ИСЕВТ), автоматично се подписват декларацията по чл. 13, ал. 4 и декларацията по чл. 62а, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до ТРРЮЛНЦ, а също така, че обявяването в търговския регистър на актовете по чл. 6, ал. 3 се заявява чрез ИСЕВТ.

С предложените промени в ЗТРРЮЛНЦ се урежда обявяването на годишните финансови отчети, декларациите по чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството и докладите, постъпили през ИСЕВТ, което ще се извършва автоматично по партидите на търговците, клоновете на чуждестранни търговци, юридическите лица с нестопанска цел и клоновете на юридически лица с нестопанска цел, с изключение на акционерните дружества и дружествата, чиито годишни финансови отчети подлежат на задължителен независим финансов одит по смисъла на чл. 37, ал. 1 от Закона за счетоводството.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант на действие, с оптимизирането на процеса по подаване на данните, включени в ГОД и ГФО се следва и принципът за еднократно събиране на данни, който държавните органи

следва да прилагат в областта на дружественото право, което означава, че от дружествата няма да се изисква да подават една и съща информация до различни публичните органи, а същата следва да се обменя между тях по електронен път.

- За работодателите:
При този вариант на действие основният позитив е за задължените лица, които ще могат да подават ГФО и ГОД по електронен път в статистически формуляри по образци, утвърдени с наредба на Министерския съвет. Този вариант на действие създава удобство на задължените лица и административните органи от една страна, а от друга се намаляват необходимите ресурси (времеви, човешки и финансови) за извършване на този тип дейности, което ще има пряк положителен икономически ефект, както спрямо задължените лица, така и спрямо административните органи.
Подаването на ГФО и ГОД, включително и чрез техническите възможности, които ще бъдат предоставени с ИС ЕВТ след нейното въвеждане за автоматично генериране на данните, необходими за ГОД и ГФО, посредством използване на счетоводен софтуер ще доведе до намаляване на времето и усилията от страна на служителите, които са необходими за този тип дейности.
Друг важен аспект на влияние, което ще имат нормативните промени е, че данните, които ще се подават в Единната входна точка за обявяване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети ще бъдат в машинно четим формат, а в случаите, при които потребителят въвежда необходимата информация в свободна форма и прикачва необходимите документи в електронен вид, информацията ще се конвертира в машинно четим формат. Това ще позволи на административните органи да обработват по машинен начин всички получени данни, а също ще облекчи процесите по извършване на анализи и оценки.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:
Върху посочените в т. 3 заинтересовани страни не се идентифицира отрицателно въздействие в икономически, социален и екологичен аспект.
2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)
Специфични въздействия:
Не са налице специфични въздействия.
Въздействия върху малките и средните предприятия:
Приемането на предложените нормативни промени и последващото изграждане на информационната система ще създаде необходимите предпоставки за оптимизиране на процеса за подаване на ГФО и ГОД ще доведе до елиминиране на излишната административна тежест за бизнеса и най-вече на предприятията от категориите микропредприятия, малките и средни предприятия. С приемането на предложените нормативни промени ще бъде преустановена практиката една и съща информация да се предоставя няколко пъти на няколко институции, да се предоставят документи, доказващи редовността на свикването и провеждането на общо събрание, както и решението му за приемане на ГФО, което ще доведе до неколкократно намаляване на времевия, човешкия и финансовия ресурс, който следва да вложат за извършването на тези дейности.
Административна тежест:
Вариант 2 ще доведе до значително намаляване на административната тежест за задължените лица поради факта, че финансовата информация, която в момента се предоставя поотделно на няколко администрации, ще бъде предоставяна еднократно, на едно място.

2.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.
2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1: Ненужна административна тежест в подаването на годишни отчети за дейността и на годишни финансови отчети, което затрудняват бизнеса

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	**Цел 1** Създаване на нормативно основание за изграждане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 2 Изграждане, внедряване и поддържане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 3 Подаване на ГОД и ГФО от задължените лица чрез използване на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 4 Използване от НСИ, НАП и ГФО на финансовата информация, подадена чрез информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
Ефикасност	**Цел 1** Създаване на нормативно основание за изграждане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 2 Изграждане, внедряване и поддържане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 3 Подаване на ГОД и ГФО от задължените лица чрез използване на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 4 Използване от НСИ, НАП и ГФО на финансовата информация, подадена чрез информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
Съгласуваност	**Цел 1** Създаване на нормативно основание за изграждане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 2 Изграждане, внедряване и поддържане на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока
	Цел 3 Подаване на ГОД и ГФО от задължените лица чрез използване на информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока

	Цел 4 Използване от НСИ, НАП и ГФО на финансовата информация, подадена чрез информационна система „Единна входна точка за подаване на годишни отчети за дейността и годишни финансови отчети“.	ниска	висока

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1:

Вариант 2 „Приемане на нормативните промени“

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

◉ Ще се намали

○ Няма ефект

Предлаганият вариант на действие 2 по проблем 1, с който ще се приеме работния процес за Единна входна точка ще окаже съществено влияние в посока намаляване на административната тежест за задължените лица.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.
1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

Предлаганият вариант на действие 2 по проблем 1, с който ще се приеме работния процес за Единна входна точка ще, не предвижда създаването на нови регистри.

6.4. По какъв начин препоръчителните варианти въздействат върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

Предлаганият вариант на действие 2 по проблем 1, с който ще бъдат приети нормативни промени, свързани с реализирането на работния процес за Единна входна точка ще засегне пряко МСП. Чрез създадените възможности за подаване на ГОД и на ГФО по електронен път, веднъж и на едно място ще се премахне излишната административна тежест за бизнеса, тъй като една и съща информация няма да се предоставя няколко пъти на няколко институции. Този тип предприятия ще бъдат облекчени от гледна точка на времевия, човешкия и финансовия ресурс, който следва да влагат в сега действащия вариант на работния процес.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани рискове за заинтересованите страни от прилагането на избрания препоръчителен вариант.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).
1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

……

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Закон за статистиката

Закон са електронното управление

Закон за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Стоян Цонев, директор на дирекция „Политики за електронно управление“, Министерство на електронното управление

Дата:

Подпис: